

Setembre cultural | Actualitzat el 13/10/2018 a les 15:21

Jordi Martí Font ressegueix amb passió i delit el rastre de l'anarcoindependentisme català en la presentació del 'Llibre Negre' a Vic

L'obra, que tindrà prop de 1.200 pàgines dividides en tres volums, és un recull de textos llibertaris independentistes escrits entre 1842 i 2017 | L'autor tarragoní va enlluernar durant gairebé dues hores el públic que omplia La Nyàmera amb un devessall de cites i referències sobre el tema

Jordi Martí Font durant la presentació del 'Llibre Negre' a La Nyàmera | Sara Blázquez

El Barça, el Club Súper 3 i... la CNT. Són els tres col·lectius que han aplegat més persones associades o afiliades en la història dels Països Catalans. Amb aquesta sorprenent relació encetava l'historiador i periodista Jordi Martí Font la presentació del seu *Llibre Negre* a la taverna La Nyàmera de Vic. Com a mostra que l'anarquisme no ha tingut als Països Catalans un paper tan residual com li pot semblar a molta gent. El *Llibre Negre*, el primer volum del qual va aparèixer el juny passat, és una recopilació de textos anarcoindependentistes feta per Jordi Martí Font, que els ha acompanyat d'un breu comentari que els posa en context. El primer volum, el que es va presentar a Vic, abasta des 1842 fins a 1939.

Tal com explica Jordi Martí Font en el pròleg, el *Llibre Negre* inclou «articles, lletres de cançons, poemes i altres textos que he anat recercant, recollint, buscant, espigolant, recopilant,

investigant, trobant, aconseguint, transcrivint, rebent i ordenant des de fa prop de set anys». A la presentació del llibre a La Nyàmera va fer un repàs per alguns dels textos amb la passió que el caracteritza, va aportar com sempre un deversall de dades, noms, cites, referències i anècdotes, en un repassada ràpida -tot i durar poc menys de dues hores, que amb tot es van fer curtes a la major part d'un públic que omplia La Nyàmera- pel que ha donat de sí en textos publicats l'anarquisme independentisme o l'independentisme llibertari. Va desmentir, text rere text, el mantra que l'anarquisme és sempre espanyolista i l'independentisme és sempre de dretes.

Ho va fer partint de textos del que no podria qualificar-se encara d'anarquisme, sinó «dels voltants» d'aquesta ideologia, sense els quals però no s'entendria el que vindria després. «Havien de ser 100 pàgines i acabaran sent-ne 1.200», dividides en tres volums del *Llibre Negre*, va explicar. I no n'hi ha per menys, ja que segons va dir i repeteix en el pròleg del llibre, a mesura que s'hi anava ficant, li anaven sortint més i més textos per acabar conformant una obra que continuarà oberta a noves aportacions. Jordi Martí reconeix que l'anarcoindependentisme ha estat minoritari entre l'anarquisme i entre l'independentisme, però amb tot el *Llibre Negre* evidencia que «aquests textos existien i existeixen i en la seva gran majoria han estat esborrats, perduts, desapareguts o obviats». Ara, com a mínim, «els tenim a mà i aquesta és la intenció principal d'aquest llibre».

La presentació forma part del cicle d'actes d'aquest octubre a La Nyàmera Foto: Dolors Pena

«Ho recullo perquè en el món que vindrà això ja no existirà», va dir, referint-se per exemple a l'obra sobre la bruixa catalana de Cels Gomis, un dels autors del qual inclou textos el *Llibre Negre* i la vasta obra del qual, sobretot en l'àmbit de l'estudi de la cultura popular, Jordi Martí va recomanar amb passió. I és que passió, estudi, saviesa i coneixement del que parla era propi de molts dels autors inclosos al *Llibre Negre*, però també són conceptes atribuïbles a l'escriptor i periodista tarragoní, que esgota ràpidament la caixa de llibres negres que porta a cada presentació, també a

Vic, on va fer curt. El llibre, que porta l'enseny de tres editorials alhora -Calúmnia Edicions de Mallorca, Lo Diable Gros de Tarragona i Caliu Espai Editorial de València-, inclou més de 50 textos en el seu primer volum.

Una publicació anarquista que venia 4.000 exemplars setmanals i la reivindicació del 19 de juliol de 1936

Jordi Martí Font va anar saltant d'autor en autor deixant enlluernat un públic que si bé ja acudia a l'acte amb ganes de saber més va marxar-ne amb la impressió que si l'anarcoindependentisme no ha tingut més seguidors no ha estat pas per falta de referents. L'autor, militant de la CGT i regidor de la CUP a Tarragona, va aturar-se especialment en alguns autors, com Josep Lluanas -i *La Tramontana*, la publicació de tendència anarquista que va dirigir entre 1881 i 1895, i que, compte!, va arribar a vendre 4.000 exemplars setmanals- o Pere Corominas -i *Ciència Social*, la publicació on va escriure alguns dels articles transcrits i ressenyats.

I ja en ple segle XX, Joan Porqueres Fàbregues, cenetista, autor del Decret de Col·lectivitzacions de la Generalitat republicana, i que entre altres obres, va escriure *Les possibilitats econòmiques d'una Catalunya independent*. I que des de postulats llibertaris va bastir un complex pla econòmic, a diferència del que farien altres ideologies d'esquerreres, construït realment des de baix, en el que més enllà de la independència, cercava, en paraules de Jordi Martí, «una Catalunya anarquista legal», per contrasentit que pugui aparentar.

La presentació del 'Llibre Negre' va omplir de públic La Nyàmera Foto: Dolors Pena

I finalment, el paper de la CNT, no només la catalana sinó també l'espanyola, que es va arribar a posicionar, com es mostra i demostra en el Llibre Negre, en favor de l'autodeterminació de Catalunya. «Com pot ser que l'Esquerra Independentista no reivindicui el 19 de juliol de 1936, quan fins el maig de 1937 Catalunya va viure el moment més proper a la seva independència des de 1714», va preguntar-se Jordi Martí Font a La Nyàmera.

La cita falsa atribuïda a Salvador Seguí

Aguantant el cartell que hi ha penjat a La Nyàmera a les mans, amb la foto de Salvador Seguí i la cita que se li atribueix a l'Ateneu de Madrid l'1 d'octubre de 1919 referent a la independència de Catalunya i el paper que hi jugarien la burgesia i la classe treballadora, Jordi Martí Font va ser taxatiu: «La cita és falsa». Amb tot, va llegir la cita autèntica, també recollida en el *Llibre Negre*, que sense ser amb les paraules que se li han atribuït al Noi del Sucre, venien a dir força el mateix. «Seguí no era independentista, però tenia clar que si es donava el fet de la independència no tindria problema per lluitar per ella», va matisar Jordi Martí.

L'autor també va reconèixer el que ell qualifica d'«absències lamentables», com que no hi hagi en tot el *Llibre Negre* ni un sol text escrit per una dona. No per desídia seva, que s'ha esmerçat especialment en trobar-ne algun entre les teòriques de l'anarquisme català. Sense èxit. «Aquesta mancança és conseqüència, evident, del no accés a l'àmbit públic de les dones», diu Martí Font. Sí que hi ha al *Llibre Negre* textos sorprenents que Jordi Martí Font vincula directa o indirectament amb l'anarcoindependentisme, com la versió d'*Els Segadors* que és l'actual himne de Catalunya, obra d'Emili Guanyavents, o una versió catalana de *La Marsellesa*, de Josep Anselm Clavé.

La presentació a La Nyàmera, organitzada conjuntament amb Setembre, del qual és articulista habitual, formava part del cicle d'actes d'aquest mes d'octubre en aquesta taverna vigatana. El següent serà aquest dimecres 17, també a 2/4 de 8 del vespre. S'hi presentarà el diari *Jornada*, a càrrec de la seva directora, Laia Altarriba, i de Miquel Saus, membre de l'equip tècnic de la publicació.

Jordi Martí Font recreant-se en un cartell de #JoSetembre, la campanya de subscripcions a Setembre, coorganitzadors de l'acte Foto: Dolors Pena

